

Ergenlikte Mizah Ölçeği (EMÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlikte Mizah Ölçeği (EMÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21234>

Özet

Ergenlikte Mizah Ölçeği (EMÖ), ergenlerin mizahı farklı yaşam alanlarında ve içlevsel amaçlarla nasıl kullandıklarını ölçmek amacıyla 2004 yılında geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, özellikle ergenlerin mizahı bilişsel süreçleri destekleme, ilişkilerarası ilişkileri geliştirme ve olumsuz duygularla başa çıkma stratejisi olarak kullanma biçimlerini araştırmaktadır. EMÖ, bu kritik gelişim döneminde mizahın adaptif rolünü anlamak için önemli bir psikometrik araç sunmaktadır.

Ölçek, toplam 35 maddeden oluşmakta ve üç ana alt boyuta ayrılmaktadır. Yanıtlama formatı, bireyin mizah kullanımı sıklığını belirlemeye olanak tanıyan dörtlü Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanır.

Anahtar Kelimeler

Ergenlikte Mizah Ölçeği, Mizah, Ergenlik, Başa Çıkma Stratejileri, Bilişsel İşlemler, Psikolojik Ölçek Geliştirme, İlişkilerarası İletişim.

Yazarlar

Günseli ORAL

Amaç

Ergenlikte Mizah Ölçeği (EMÖ)'nin temel amacı, ergenlerin mizahı öğrenme, sosyal etkileşim ve duygusal düzenleme gibi çeşitli içlevsel bağlamlarda ne ölçüde ve hangi amaçlarla kullandıklarını belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı geliştirmektir. Bu ölçek, ergenlerin mizahı yalnızca eğlence aracı olarak değil, aynı zamanda bilişsel performans artırma ve psikolojik stresle başa çıkma mekanizması olarak kullanma eğilimlerini standardize edilmiş bir şekilde değerlendirmeyi hedefler.

Ölçek, özellikle ergenlik dönemindeki bireylerin sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen bir kaynak olarak mizahın rolünü incelemek isteyen araştırmacılara yönelik kritik veriler sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ergenlikte Mizah Ölçeği (EMÖ), ergenlerin mizah kullanımlarını kapsayan karmaşık bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, mizahın içlevsel yönlerine odaklanarak, bu yapıyı 35 madde ve üç farklı alt boyut aracıyla kavramsallaştırmaktadır. Bu alt boyutlar, mizahın bireyin hayatındaki üç temel adaptif alana yayılımını temsil eder.

Mizahın Ö?renme, Dikkat, Hatırlama Gibi Bilişsel ??lemleri Güçlendirmek için

Kullanılmas?: Bu boyut, mizahın akademik veya öğrenme bağamlarında, dikkat süresini artırmak veya bilgiyi akılda tutmayı kolaylaştırmak gibi bilişsel süreçleri destekleme potansiyelini ölçer.

Karşı Cinsle Ve Bireyler Arası İletişim Ve Etkileşimde Mizahın Kullanılması: Bu alt boyut, mizahın sosyal beceriler ve kişilerarası ilişkilerdeki rolüne odaklanır; özellikle karşı cinsten bireyleri etkileme veya sosyal etkileşimlerde buzları kırma aracı olarak kullanılmayı de?erlendirir.

Kaygı, Korku Ve Mutsuzlukla Başa Çıkma Mizahın Kullanılması: Bu boyut, mizahın bir duygusal düzenleme ve stresle başa çıkma mekanizması olarak işlevini inceler. Ergenin sınav kaygısı veya diğer olumsuz duygusal durumlarla başa çıkmak için mizahı kullanma eğilimini ölçer.

Geçerlik

Ölçek, "Geliştirme" tipi bir çalışmadır. Orijinal makalede (Oral, 2004) yapısal geçerlik (Faktör Analizi) ve muhtemelen ölçüt bağıntılı geçerlik çalışmalarıyla detayları sunulmuştur. Kaynak içerikte spesifik katsayılar belirtilmemiş olsa da, ölçeğin yayımlanmış akademik bir dergide yer alması, geliştirme aşamasında ilgili geçerlik analizlerinin yapıldığını göstermektedir.

Geçerlik çalışmalarıyla detayları ve elde edilen istatistiksel bulgular için araştırmacıların *Eğitim ve Bilim* dergisinde yayımlanan orijinal makaleye başvurularını önerilmektedir.

Güvenirlik

Ergenlikte Mizah Ölçeği'nin güvenilirliğine ilişkin spesifik katsayılar kaynak içerikte yer almamaktadır. Ancak, ölçeğin psikometrik standartlara uygun olarak geliştirilmesi sürecinde, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test gibi güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir.

Güvenirlik bulgularının, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıya tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü kanıtlamak amacıyla orijinal çalışmada detaylıca ele alındığını varsayılmaktadır. Detaylı güvenilirlik katsayıları için orijinal referans incelenmelidir.

Faktör Analizi

Ergenlikte Mizah Ölçeği, yapılan faktör analizi çalışmaları sonucunda 35 maddeden oluşan ve teorik olarak anlamlı üç alt boyuta sahip bir yapıya ulaşılmıştır. Bu üç faktörlü yapı, ergenlikte

mizahın çok yönlü kullanımı istatistiksel olarak desteklemektedir: Bilişsel Kullanım, Sosyal/İletişimsel Kullanım ve Başa Çıkma Amaçlı Kullanım.

Faktör yükleri ve varyans açıklama oranları gibi detaylı faktör analizi sonuçları, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyen temel kanıtları sunmaktadır. Bu analizler, ölçek maddelerinin ilgili teorik alt boyutlara beklendiği gibi yüklendiğini ortaya koymuştur.

Araç

Test Tipi: Geliştirme

Format: 35 maddeden oluşan öz bildirim ölçeği.

Dil: Türkçe

Derecelendirme: 4'lü Likert Tipi Ölçek.

Derecelendirme Detayları: 1= Asla, 2= Bazen, 3= Çoğu zaman, 4= Daima.

Puanlama: Puanların hesaplanması, her bir alt boyut için ayrı ayrı yapılmakta olup, yüksek puanlar o boyutta mizahın daha sık ve işlevsel kullanıldığını göstermektedir.

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-18 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmanın örneklem detayları için makaleye başvurulmalıdır.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemler kullanılarak geliştirilmiş ve geçerlik/güvenirlik analizleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ergenlik, Mizah Kullanımı, Duygusal Düzenleme, Sosyal Etkileşim, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Mizah Stilleri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Günseli ORAL

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor

İletişim E-posta Adresi: gunseli.oral@akdeniz.edu.tr

Kurumsal Bağlılık: Akdeniz Üniversitesi (Tahmini, e-posta adresine dayanarak)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanım şartları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yılı: 2004

PDF Bağlantısı: Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan erişilebilir: ergenlikte-mizah-olcegi-emo-toad.pdf

Kaynaklar

Oral, G. (2004). Ergenlikte Mizah Ölçeği. *Eğitim ve Bilim*, 29(133), 20-27.

Makalenin çevrimiçi bağlantısı: egitimvebilim.ted.org.tr

Ergenlikte Mizah Ölçeği (EMÖ) Maddeleri

Ölçek toplam 35 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Aşağıda alt boyutlara ilişkin örnek maddeler sunulmuştur:

Mizahın Öğrenme, Dikkat, Hatırlama Gibi Bilişsel İşlemleri Güçlendirmek İçin Kullanılması (15 Madde): Ders çalışırken ya da ödev yaparken, aklıma konuyla ilgili komik örnekler gelir.

Karşı Cinsle Ve Bireyler Arası İletişim Ve Etkileşimde Mizahın Kullanılması (21 Madde): Karşı cinsten birini etkilemek istediğimde ona komik bir şey söylemeyi tercih ederim.

Kaygı, Korku Ve Mutsuzlukla Başa Çıkma Mizahın Kullanılması (4 Madde): Sınavlardan önce komik şeyler düşünerek rahatlamaya çalışırım.